

با بیمار مسؤلانه و متعهدانه برخورد کنیم

گفتگو با استاد گرامی؛ آقای دکتر محمدتقی رجبی مشهدی

دکتر محمدتقی رجبی مشهدی در بهمن ماه سال ۱۳۳۴ در محله نوغان مشهد در خانواده‌ای مذهبی به دنیا آمد. دوره دبستان را در یکی از مدارس مرحوم حاجی عابدزاده گذراند. از همان دوران کودکی در مغازه پدر کسب مهارت می‌کرد و در سال آخر دوره دبیرستان با تدریس خصوصی دروس ریاضی، فیزیک و شیمی به خانواده کمک می‌کرد. پس از اتمام دوره دبیرستان، وی در رشته پزشکی شهر مشهد (آزمون ورودی دانشگاه) و شیراز (شرط معدل) در سال ۱۳۵۳ قبول شد. ایشان دوره علوم پایه دانشکده پزشکی مشهد را با کسب رتبه اول تمام کرد و در سال ۱۳۶۵ موفق به اخذ مدرک دکترای تخصصی جراحی عمومی از دانشگاه علوم پزشکی مشهد شد. وی در سال ۱۳۶۶ به عنوان استادیار در دانشگاه علوم پزشکی مشهد استخدام شد و در بخش جراحی توراکیس فعالیت‌های آموزشی و درمانی خود را ادامه داد. همچنین، ایشان مدرک دوره فلوشیپ جراحی توراکیس و سرطان را از بیمارستان رویال برامتون دریافت کرد. معاونت امور جنگ دانشگاه، ریاست بیمارستان ۱۷ شهریور، معاونت برنامه‌ریزی و هماهنگی امور اجرایی (سازمان منطقه‌ای بهداشتی)، معاونت امور مالی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ریاست دانشکده پزشکی مشهد و ریاست دانشگاه علوم پزشکی مشهد از جمله سوابق اجرایی دکتر محمدتقی رجبی مشهدی؛ استاد دانشگاه علوم پزشکی مشهد، است.

■ استاد از دوران تحصیل خود در دانشگاه که همزمان با انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی بود، برایمان بگویید:

در سال ۱۳۵۳ دوره پزشکی را در دانشگاه علوم پزشکی مشهد شروع کردم. اعتصابات و اعتراضات دانشجویی علیه رژیم شاهنشاهی در ترم اول (آذر ماه) سبب تعطیلی کلاس‌ها و دستگیری و اخراج دانشجویان شد. پس از گذشت چند روز از تعطیلی دانشگاه، مأموران ساواک من را در منزل دستگیر و پس از گذشت یک ماه تهدید، شکنجه روحی و فیزیکی، حبس و بازجویی به دلیل این که دانشجویی سال اول بودم و سابقه سیاسی نداشتم، آزاد شدم. این اتفاق موجب شد که فعالیت‌های سیاسی و مذهبی کشور را شناخته و مطالعات و مبارزات خود را در این زمینه ادامه بدهم. علی‌رغم این که در دانشکده تحت نظر بودم و چندین بار کارت دانشجویی من را گرفتند و به عنوان اخطار به حراست دانشگاه احضار شدم ولی به دلیل کسب نمرات خوب در دانشگاه اتهامات را قبول نمی‌کردم و تبرئه می‌شدم. پس از گذراندن دوره علوم پایه در دانشکده پزشکی، دوره بالینی در سال‌های ۱۳۵۶ و ۱۳۵۷ مصادف با روزهای انقلاب و اعتراضات گسترده مردمی بود. فعالیت‌های مبارزاتی، تحصن‌ها، اعتراضات و راهپیمایی‌های خیابانی مردم بر فعالیت‌های دانشگاهی و علمی تأثیر گذاشته بود. شروع جنگ تحمیلی و نیازی که به متخصص جراحی در اولین حضور خود در مناطق جنگی سوسنگرد و دارخوین در دوران انترنی احساس کردم، سبب انتخاب رشته تخصصی جراحی شد. در دوره دانشجویی همراه با دانشجویان و اساتید دانشگاه در جهاد سازندگی

خراسان فعالیت‌های بهداشتی و درمانی روستاها را سازماندهی و پیگیری کردم. چند سال پس از مسئولیت آقای دکتر فیروز آبادی در کمیته بهداشت و درمان جهاد، مسئولیت آن جا را به عهده گرفتم. در ایام دفاع مقدس دستیار پشتیبانی امداد و درمان جنگ را با همکاری دوستان راه‌اندازی و بارها در دوران دستگیری در مناطق جنگی غرب و جنوب کشور حضور یافتیم. در سال ۱۳۶۵ دوره تخصصی جراحی عمومی را به پایان رساندم. در سال ۱۳۶۶ به عنوان استادیار در دانشگاه علوم پزشکی مشهد استخدام و همزمان به سمت معاونت امور جنگ دانشگاه علوم پزشکی مشهد منصوب شدم و در بخش جراحی توراکیس فعالیت‌های آموزشی و درمانی خود را ادامه دادم.

■ اگر به گذشته بازگردید آیا بازهم رشته پزشکی و به طور خاص جراحی را انتخاب می‌کنید؟

در دوره دانشجویی تجربیاتی را کسب کردم که تأثیرگذار بر روح، فکر و باورهای من بود. اگر به گذشته بازگردم دوباره این راه را ادامه خواهیم داد و تلاش خواهیم کرد که زمان بیشتری را برای مطالعه مباحث دینی و سیاسی، مشورت با دیگران، رسیدگی به امور خانواده و انجام فعالیت‌های اجتماعی جدی‌تر اختصاص بدهیم. حضور همکاران، همکلاسی‌ها و اساتید گرانقدر دلیل دیگری برای انتخاب مجدد این مسیر است. از دوستان همکلاسی می‌توانم به آقایان دکتر قاسمی، دکتر مجاهدی، دکتر پورصادق، دکتر دهقانی، مرحوم دکتر افشاری‌صالح، دکتر اسدیان و دکتر مرعشی اشاره کنم و از اساتید گروه جراحی که در خدمت آن‌ها

کسب علم کردم، می‌توانم از آقایان دکتر محمدعلی نواری، دکتر احمد کاخی، مرحوم دکتر سید منصور حسین‌زاده و دکتر صدری زاده نام ببرم. استاد محمود فرهودی، دکتر سید حسین فتاحی، دکتر سید احمد ثاقبی، دکتر عبدالله بهرامی، دکتر سید حسن فیروزآبادی، دکتر سید حسن قاضی‌زاده‌هاشمی، مرحوم دکتر علی صادق‌یان، دکتر موسی‌الرضا حاج‌زاده، دکتر علی شمس و مرحوم دکتر سید حسن هاشمیان همکارانی هستند که فعالیت‌های مشترک مذهبی و سیاسی داشتیم. همیشه قدر دان دکتر احمد صدری و دکتر محمد قائمی؛ اساتید بیمارستان امام رضا (ع)، هستم. بعضی از این اساتید شاگردان مرحوم پروفیسور بولون؛ استاد جراحی و بنیان‌گذار جراحی نوین بیمارستان امام رضا (ع)، بودند.

■ از خانواده و فرزندان خود بگویید:

همسرم در رشته الهیات تحصیل کرده است و مشغول به فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی است. پنج فرزند دارم که سه فرزندم تحصیلات دانشگاهی خود را به پایان رسانده‌اند و دو فرزند دیگر من در دوره دبیرستان مشغول به تحصیل هستند.

■ از فعالیت‌های خود در دوره‌های مختلف ریاست دانشکده پزشکی برایمان بگویید:

ریاست دانشکده پزشکی مشهد را به مدت ۸ سال (دو دوره ۴ ساله) بر عهده داشتم و با همکاری معاونین محترم و اساتید عزیز گروه‌های مختلف آموزشی فعالیت‌های متعددی را در زمینه‌های آموزشی، گسترش رشته‌های تحصیلی، ایجاد گروه‌های جدید آموزشی و اعزام دانشجویان

■ بعضی معتقدند که حرفه پزشکی یک امانت است. نظر شما چیست؟

آسمان بار امانت نتوانست کشید
قرعه فال به نام من دیوانه زدند
در قرآن کریم بحث عرضه امانت به زمین و آسمان مطرح شده است که آن‌ها نپذیرفتند و انسان این امانت را پذیرفت. مفسرین این امانت را به معنای مسئولیت‌پذیری تعبیر کرده‌اند. بدیهی است که در تقسیم کار اجتماعی، مسئولیت‌ها تقسیم شده‌اند و مسئولیت هر گروهی در واقع نوعی امانت‌پذیری آن گروه است. عده‌ای تأمین و تهیه غذای جامعه و رفاه مردم را و گروهی مسئولیت تأمین سلامتی و ارتقای آن را بر عهده گرفته‌اند. به طور کلی، در یک جامعه همه مسئولیت دارند، هر فرد امانت‌دار بخشی از امور جامعه است و این امانت‌داری تمدن‌ساز و تعالی‌بخش جوامع است.

■ در پایان چه نصیحتی به دانشجویان و همکاران دارید؟

نصیحت من برای خودم، دوستان و دانشجویان عزیز این است که دانش پزشکی هر روز و هر لحظه در حال پیشرفت و گسترش است و باید حس دانشجویی و طلبگی خویش و عطش یادگیری و کسب مهارت را افزایش دهیم و با بیمار مسئولانه و متعهدانه برخورد کنیم. همانطور که برای عزیزترین افراد خود دلسوزی می‌کنیم، برای بیماران نیز دلسوز باشیم، مشکلات آن‌ها را درک کنیم، علاوه بر پزشک و طبیب بودن، مددکار اجتماعی آن‌ها باشیم و اخلاق را میحش جدا نشدنی از علم و مهارت پزشکی بدانیم.

تقویت مدیریت فرهنگی حوزه معاونت دانشجویی، تکمیل شوراهای مختلف در سطح دانشگاه، بهره‌گیری از توانمندی‌های هیأت علمی دانشگاه در ارتقای کیفی شوراهای تصمیم‌گیری و تدوین برنامه توسعه دانشگاه، افزایش حمایت و همراهی اعضای جوان هیأت علمی، فارغ‌التحصیلان جدید و بورسیه‌های دانشگاه به منظور رشد علمی و تقویت مراکز تحقیقاتی و دانشکده‌ها، دعوت از اساتیدی که در خارج از کشور مشغول به فعالیت هستند به منظور شرکت در کنگره‌ها (مانند؛ دعوت از آقای پروفیسور سمعی جهت حضور در کنگره جراحی قاعده جمجمه) و اجرای برنامه‌ای جامع برای واحد آموزش گروه‌های تخصصی و پزشکان عمومی توسط واحد آموزش مداوم دانشگاه از دیگر فعالیت‌های این دوره بود.

■ پزشکان از مردم چه انتظاری دارند؟

درخواست و توقع پزشکان از مردم تنها اعتماد و احترام به حرفه پزشکی است. رسانه‌های جمعی در بهبود این نگرش نقش مؤثری دارند که می‌توانند یا سبب التهاب و تشویش در جامعه بشوند و یا فضایی سالم، معقول و توأم با نقد منصفانه و سازنده را ایجاد کنند. از سوی دیگر، مردم نیز از ما دلسوزی، دانش، تبحر، مهارت، صداقت، همدلی، مددجویی و تسکین روانی را انتظار دارند و در یک جمله بصیرت و اطمینان‌بخشی را توقع دارند.

کوشا برای دوره‌های تحصیلی و بورس‌های خارج از کشور انجام دادیم. در گذشته پایان‌نامه‌های دانشجویان و دستیاران رشته‌های پزشکی فقط جنبه تشریفاتی داشت، با یاری همکاران تلاش شد تا رویکرد پایان‌نامه‌ها پژوهشی و کاربردی شوند. معاون امور تحصیلی که زیر نظر معاون آموزشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد فعالیت می‌کرد به دانشکده پزشکی منتقل شد. همچنین، تلاش شد تا هویت دانشکده پزشکی مشهد از یک دانشکده علوم پایه به یک دانشکده پزشکی واحد با همه زیرشاخه‌ها و گروه‌های آموزشی و با سیاست‌های واحد آموزشی و تقسیم کار تخصصی ارتقاء یابد. توسعه معاونت‌های دانشکده و تشکیل معاونت امور پزشکی عمومی و پژوهشی برای اولین بار در دانشکده از دیگر اقدامات صورت گرفته در این دوره بود. در دوره ریاست دانشگاه علوم پزشکی مشهد با توجه به گستردگی حوزه مأموریت و وسعت استان خراسان، با تلاش مدیران شبکه‌ها و روحیه جهادی آن‌ها زیرساخت‌های لازم برای فعالیت‌های بهداشتی و درمانی استان از جمله خانه بهداشت ساخته شد. فعالیت‌های مدیریتی بخش‌های مختلف بیمارستان امام رضا (ع) گسترش یافت و بخش‌هایی مانند سوختگی، داخلی و آنکولوژی تکمیل و تجهیز شد. بخش‌های چشم بیمارستان قائم (عج) و امام رضا (ع) به بیمارستان خاتم‌الانبیاء (ص) که توسط خیر محترم؛ آقای هاتفی، به دانشگاه واگذار شده بود منتقل و این بیمارستان به تدریج تجهیز شد. توسعه پژوهشکده بوعلی و مراکز تحقیقات آن، تاسیسی و

لطفاً به این مقاله از ۱ تا ۲۰ امتیاز دهید و به شماره پیامک مجله (۳۰۰۰۷۸۳۸) ارسال فرمایید.

کد مقاله: ۷۳۱۰ نحوه امتیازدهی: امتیاز - شماره مقاله